

V Bruselu dne 13.7.2016
COM(2016) 480 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Pátá zpráva o relokaci a přesídlování

1 Úvod

Pátá zpráva o relokaaci a přesídlování poskytuje aktualizované informace o současném stavu za období od vydání poslední zprávy ze dne 15. června¹ a hodnotí opatření přijatá všemi příslušnými zúčastněnými stranami od 14. června 2016 do 11. července (období, o němž se podává zpráva), jejichž cílem bylo provést doporučení pro rychlejší provádění programů relokaace a přesídlování.

Vzhledem k naléhavé potřebě poskytnout Řecku a Itálii podporu zopakovala Evropská rada² na svém posledním zasedání dne 28. června 2016 výzvu k přijetí dalších opatření za účelem rychlejšího provádění programů relokaace a přesídlování.

Od 11. června 2016 vstoupilo do Řecka 1 694 osob³. Tento číselný údaj podle všeho potvrzuje trvale klesající trend počtu vstupů v důsledku provádění prohlášení EU a Turecka. Počet migrantů přítomných v Řecku byl stabilní a činil přibližně 57 000 osob, z toho okolo 8 500 na ostrovech a asi 48 500 v pevninské části Řecka⁴. Podle nejnovějších odhadů řeckých orgánů má přibližně 34 000 migrantů přítomných v pevninském Řecku státní příslušnost zakládající způsobilost k relokaaci.

Od 11. června přijelo do Itálie 24 977 osob⁵, což představuje vzrůstající tendenci podobně jako v témže období v roce 2015. Vysoký je i počet vstupů Eritrejců, což je jedna ze státních příslušností zakládajících způsobilost k relokaaci (Eritrea je zemí s druhým nejvyšším počtem státních příslušníků vstupujících do Itálie s více než 2 000 vstupů v období, o němž se podává zpráva). Podle informací italského ministerstva vnitra čeká v Itálii v současnosti na relokaaci 4 650 Eritrejců.

Během období, o němž se podává zpráva, vykazovala celková míra relokaace oproti období, na něž se vztahovala předchozí zpráva, podobnou úroveň. Relokováno bylo 776 dalších osob, takže celkový počet dosud relokovaných osob dosáhl 3 056 (2 213 z Řecka a 843 z Itálie). Celkový pokrok při relokaaci představuje pozitivní tendenci, kterou je třeba zachovat, je však zapotřebí větší úsilí.

Co se týká přesídlení, z 22 504 osob dohodnutých v rámci programu z července 2015 bylo dosud přesídleno 8 268 osob, včetně 996 osob od vydání poslední zprávy, a to především z Turecka, Jordánska a Libanonu. Jelikož se dohodnutá opatření stanovená v prohlášení EU a Turecka začala uplatňovat teprve od 4. dubna⁶, bylo z Turecka do EU v rámci mechanismu 1:1 přesídleno 802 osob, z toho 291 od vydání poslední zprávy.

¹ COM(2016) 416 final.

² Závěry ze zasedání Evropské rady dne 7. března 2016. <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement>; závěry ze zasedání Evropské rady dne 28. června 2016 <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>

³ Nelegální vstupy od 11. června do 10. července – zdroj: agentura Frontex podle údajů Řecka v rámci každodenních zpráv týkajících se západního Balkánu.

⁴ Zdroj: řecké orgány a Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.

⁵ Počet nelegálních vstupů do Itálie přes námořní hranice od 11. června do 10. července uvedený v aplikaci JORA (aplikace pro podávání zpráv o společných operacích) a zjištěný v rámci společné operace Triton 2016. Údaje se mohou změnit v návaznosti na validaci.

⁶ SN 38/16, 18.3.2016.

2 Relokace

2.1 Nejdůležitější události, k nimž došlo v období, o němž se podává zpráva

Zatímco se počet relokačních transferů z Řecka během období, o němž se podává zpráva, zvýšil (710 relokovaných osob v porovnání s 594 osobami v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva), počet relokačních transferů z Itálie klesl a byl i nadále velmi neuspokojivý (v období, o němž se podává zpráva, bylo relokováno pouze 66 osob v porovnání se 186 osobami v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva).

Vyšší tempo relokací z Řecka je výsledkem mnoha faktorů, včetně zapojení řady členských států relokace, větší schopnosti řecké azylové služby vyřizovat žádosti o relokaci, větší ochoty žadatelů o azyl zapojit se do programu a činnosti Komise, která má zajistit, aby byl pracovní postup relokace v Řecku hladší a účinnější, a která se uskutečňuje ve spolupráci s řeckou azylovou službou, Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu (EASO), Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Aby byla tato pozitivní tendence zachována, bude zapotřebí poskytnout více odborníků z členských států.

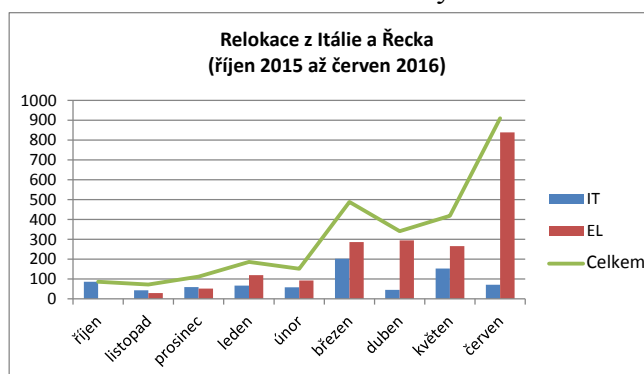
Co se týká Itálie, velmi nízkou míru relokace lze přičíst řadě faktorů. K nim patří dosud neustálený postup relokace v Itálii, kdy se pracovní postup relokace dosud vyvíjí, a nedostatečně úzká spolupráce mezi italskými orgány a členskými státy relokace (zejména v bezpečnostních otázkách). Itálie by měla urychlit rovněž otevírání dalších hotspotů, jakož i zřizování mobilních hotspotů. Mimoto jsou zapotřebí jednoznačné informace o počtu vstupů, registrovaných osob a potenciálních kandidátů způsobilých pro relokaci, kteří jsou přítomni v Itálii. Žadatelé, kteří jsou způsobilí pro relokaci z Itálie, mají navíc obvykle složitější profil, což vyžaduje dodatečné administrativní úsilí ze strany členských států relokace i italských orgánů, například z hlediska zajištění dostatečného počtu tlumočnicků. Zvýšení míry relokace z Itálie vyžaduje větší důvěru mezi orgány, rychlé dokončení a urychlené zavedení pracovního postupu relokace, další rozvoj správních kapacit italských orgánů a zajištění dostatečných příslibů a pružné provádění stávajících ujednání. Členské státy musí rovněž reagovat na žádosti o nasazení odborníků v Itálii.

Velký problém představuje mimořádně nízké tempo relokace nezletilých osob bez doprovodu. V období, o němž se podává zpráva, bylo relokováno pouze šest nezletilých osob bez doprovodu. Finsko je stále jediným členským státem, který se aktivně podílí na relokaci této kategorie zranitelných žadatelů, zatímco podle rozhodnutí Rady o relokaci by měli být tito žadatelé upřednostněni. Počet nezletilých osob bez doprovodu, které vstupují do Itálie, se mezitím nadále zvyšuje (téměř 9 800 vstupů od začátku ledna, z toho 1 430 Eritrejců), a v Řecku bylo po hromadné předběžné registraci identifikováno podle odhadů 2 000 nezletilých osob bez doprovodu. Členské státy by měly naléhavě zvýšit své úsilí a v rámci svých formálních příslibů dát k dispozici místa pro nezletilé osoby bez doprovodu.

Relokace se vztahuje na osoby těch státních příslušností, u nichž míra přiznávání mezinárodní ochrany v EU činí v průměru 75 % nebo více⁷. Tyto informace vycházejí z údajů Eurostatu a jsou čtvrtletně aktualizovány podle zpráv Eurostatu. V období, o němž se podává zpráva, byla zveřejněna nejnovější čtvrtletní zpráva. Důležitou událostí je skutečnost, že na základě nejnovější čtvrtletní zprávy Eurostatu již pro relokaci nejsou způsobilí Iráčané⁸. V souladu s rozhodnutími Rady o relokaci se však toto netýká migrantů, kteří již byli identifikováni jako osoby s možnou potřebou mezinárodní ochrany.

2.2 Opatření členských států relokace

Od 14. června do 11. července bylo relokováno dalších 776 osob, 710 z Řecka (do Belgie,

Bulharska, na Kypr, do Estonska, Finska, Francie, Irsko, Lotyšska, Litvy, Nizozemska, Portugalska, Rumunska a Španělska)⁹ a 66 z Itálie (na Kypr, do Chorvatska (první relokace), Nizozemska a Portugalska)¹⁰. Dne 15. června relokovala Francie z Řecka 126 osob a dne 7. července byla relokována další skupina 124 žadatelů, což opět prokazuje, že v rámci jednoho transferu je možné relokovat velké počty osob. Finsko,

Francie, Nizozemsko a Portugalsko mimoto pokračovaly v pravidelných měsíčních transferech. Do konce července je plánováno dalších 133 relokačních transferů z Řecka¹¹ a 119 z Itálie¹².

Opatření k řešení omezeného počtu příslibů: Deset členských států (Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Irsko, Lotyšsko, Litva, Nizozemsko, Rumunsko a Slovinsko)¹³ a Švýcarsko¹⁴ poskytly 858¹⁵ nových příslibů připravenosti rychle relokovat žadatele o mezinárodní ochranu (dále jen „formální přísliby“), což je méně než v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva. Počet nových formálních příslibů byl rozložen rovnoměrněji než v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva: pro Itálii bylo poskytnuto 380 formálních

⁷ Čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Rady o relokaci. Více informací viz první zpráva o relokaci a znovusídlování – COM(2016) 165 final.

⁸ Pro relokaci jsou způsobilé osoby se státní příslušností těchto zemí: Středoafrická republika, Eritrea, Seychely, Dominika, Bahrajn, Laos, Saúdská Arábie a Sýrie. Ke státním příslušnostem, které podle údajů Eurostatu od 1. čtvrtletí roku 2016 splňovaly 75% prahovou hodnotu a nyní ji již nesplňují, patří Burundi, Britské zámořské země a území, Kostarika, Irák, Maledivy a Svatý Vincenc a Grenadiny.

⁹ Celkem 70 do Belgie, 2 do Bulharska, 29 na Kypr, 8 do Estonska, 68 do Finska, 256 do Francie, 28 do Irska, 18 do Lotyšska, 28 do Litvy, 42 do Nizozemska, 65 do Portugalska, 33 do Rumunska a 63 do Španělska.

¹⁰ Celkem 4 na Kypr, 4 do Chorvatska, 50 do Nizozemska a 8 do Portugalska.

¹¹ Celkem 24 do Finska, 104 do Nizozemska a 5 do Portugalska.

¹² Celkem 50 do Francie, 15 do Lotyšska, 22 do Portugalska a 32 do Španělska.

¹³ Estonsko 15 z Řecka, Finsko 100 z Itálie, Francie 50 z Itálie, Německo 100 z Řecka, Irsko 50 z Řecka, Litva 80 z Řecka, Nizozemsko 50 z Itálie a 100 z Řecka, Rumunsko 70 z Itálie a 130 z Řecka a Slovinsko 10 z Itálie.

¹⁴ Celkem 100 z Itálie.

¹⁵ Je třeba poznamenat, že v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva, poskytla Francie příslib pro 400 osob z Řecka, potvrzení však bylo získáno až během období, o němž se podává zpráva.

přislíbů a pro Řecko 478. Celkový počet formálních příslibů členských států relokace činí 9 119 (2 428¹⁶ pro Itálii a 6 691 pro Řecko).

Rakousko¹⁷ a Maďarsko dosud neposkytly žádný příslib. Polsko navíc nadále fakticky uplatňuje dočasné pozastavení řízení o relokaci¹⁸. Většina členských států také neposkytuje přísliby v rozsahu, který je v souladu s počtem žadatelů, jenž jim byl přidělen na celé období, kterého se rozhodnutí týkají (např. Chorvatsko, Česká republika, Německo, Polsko a Slovensko přislíbily pouze 1–2 % z počtu žadatelů, jenž jim byl přidělen).

Opatření k urychlení reakce na žádosti o relokaci: Zatímco se na relokaci z Řecka nyní aktivně podílí více členských států, některé členské státy (Lucembursko, Nizozemsko a Švýcarsko) vynakládají úsilí o zkrácení doby reakce na žádosti o relokaci.

V období, o němž se podává zpráva, odmítlo několik členských států (Estonsko, Lotyšsko a Litva) žádosti o relokaci bez uvedení doložených důvodů, nebo z důvodů jiných, než jsou uvedeny v rozhodnutích Rady o relokaci.

Opatření k řešení problémů s relokací zranitelných žadatelů a nezletilých osob bez doprovodu: V období od 1. do 30. června přijelo do Itálie 3 169 nezletilých osob bez doprovodu, včetně přibližně 500 Eritrejců a několika málo Iráčanů. Ačkoli počet nezletilých osob bez doprovodu, které v témže období přijely do Řecka, nelze zjistit, podle Státního střediska pro sociální solidaritu (EKKA) bylo do tohoto střediska od začátku roku 2016 za účelem bytovaní odesláno 2 390 nezletilých osob bez doprovodu, z nichž je 531 ubytováno ve specializovaných zařízeních a 911 jich na ubytování čeká. Podle údajů z předběžné registrace bylo ke dni 7. července evidováno 906 nezletilých osob bez doprovodu¹⁹.

Tempo relokace nezletilých osob bez doprovodu je stále velmi pomalé. Od 14. června bylo z Řecka relokováno pouze šest nezletilých osob bez doprovodu (pět do Finska a jedna do Irska), a celkový počet relokovaných nezletilých osob bez doprovodu tak dosáhl 29. Relokační transfery nezletilých osob bez doprovodu je ochotno přijmout jen několik málo členských států a počet nabízených míst nebude pro relokaci všech způsobilých nezletilých osob bez doprovodu dostačovat.

Opatření ke zvýšení kapacity úřadu EASO na podporu Itálie a Řecka: Úřad EASO ve své nejnovější výzvě k vyslání odborníků pro Itálii, která byla zveřejněna dne 28. května 2016, požadoval dalších 35 odborníků. Ke dni 11. července bylo obdrženo 40 nabídek²⁰. Celkově je v Itálii nasazeno 32 odborníků v oblasti azylu a 35 kulturních

¹⁶ Je třeba poznamenat, že v období, na něž se vztahovala předchozí zpráva, nebyl zohledněn formální příslib ze strany Rumunska.

¹⁷ Rakousko využívá dočasného zastavení relokace až u 30 % žadatelů, kteří mu byli přiděleni podle rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601. V důsledku toho Rakousko pozastavilo relokaci 1 065 osob na dobu jednoho roku. V souvislosti s relokací zbývajících přidělených žadatelů se však na Rakousko vztahují obvyklé zákonné povinnosti, a proto se stále očekávají jeho přísliby i relokace.

¹⁸ Počátkem dubna pozastavilo Polsko vyřizování 73 žádostí o relokaci, které mu na základě jeho příslibu poskytnutého dne 16. prosince 2015 zaslala řecká azylová služba, čímž řízení o relokaci fakticky zmrazilo tři a půl měsíce od poskytnutí příslibu. Totéž platí pro žádosti z Itálie.

¹⁹ Je pravděpodobné, že důvodem snížení tohoto počtu jsou nezletilé osoby, které dříve v roce 2016 opustily Řecko přes západobalkánskou trasu.

²⁰ Rakousko, Švýcarsko, Litva, Polsko, Česká republika, Spojené království, Rumunsko, Německo, Lotyšsko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Nizozemsko, Norsko, Švédsko a Malta.

mediátorů²¹, což stále nedostačuje pro zvládnutí rostoucího počtu vstupů a nedosahuje to počtu odborníků, kteří jsou zapotřebí podle pohotovostního plánu, jenž úřad EASO dohodl s italskými orgány (74 odborníků). Proto je naléhavě zapotřebí větší počet nominací a na delší období.

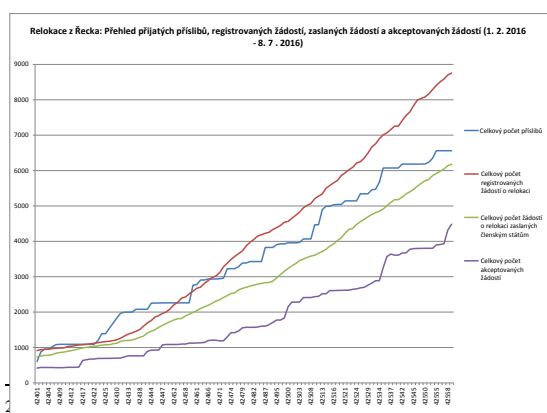
Pokud jde o Řecko, úřad EASO zaslal členským státům upomínku v souvislosti s poslední výzvou k vyslání odborníků²² na podporu relokačního mechanismu v Řecku, jelikož trvale existuje potřeba nasadit nové odborníky, s ohledem na končící dobu jejich nasazení. Po této upomínce neobdržel úřad EASO doposud žádné nové nabídky. Celkově bylo ke dni 11. července v Řecku nasazeno 27 odborníků v oblasti azylu a 24 tlumočnicků, což nepostačuje k zvládnutí většího počtu žádostí, jež budou podány po skončení hromadné předběžné registrace. Z tohoto důvodu uváží úřad EASO na základě opětovného posouzení potřeb ze strany řeckých orgánů po skončení předběžné registrace žádost o další odborníky a kulturní mediátory.

2.3 Opatření Řecka a Itálie, včetně hlavních bodů z plánů postupu

• Řecko

Opatření k urychlení registrace migrantů a zpracovávání jejich žádostí: Jak bylo uvedeno ve čtvrté zprávě o relokační a přesídlování, řecká azylová služba (v úzké spolupráci s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a úřadem EASO) zahájila dne 8. června hromadnou předběžnou registraci zaměřenou na přibližně 49 000 osob, které se v současné době nacházejí v dočasných ubytovacích zařízeních na pevnině²³. Ke dni 11. července bylo předběžně zaregistrováno 21 223 osob.

Opatření k zlepšení registrační kapacity řecké azylové služby: Smíšené registrační týmy složené z pracovníků azylové služby a úřadu EASO zahrnují šest odborníků v Aténách, tři odborníky v Soluni a tři odborníky v Alexandrupoli. Jak bylo uvedeno ve čtvrté zprávě, hromadnou předběžnou registraci podporuje část pracovníků řecké azylové služby. Kapacita azylové služby se s ohledem na zpracovávání žádostí tudíž dále nezvýšila, významný nárůst kapacity pro vyřizování žádostí se však očekává po skončení předběžné registrace. Řecká azylová služba s podporou úřadu EASO podává denně v průměru 110 žádostí týkajících se žadatelů způsobilých pro relokační.

Počet registrací odpovídá podobnému nárůstu počtu příslibů a rozdíl mezi počtem žádostí o relokační předložených Řeckem a schválených členskými státy relokační se v období, o němž se podává zpráva, snížil: Řecko zaslalo celkem 1 268 žádostí o relokační, zatímco členské státy relokační nově akceptovaly 1 224 žádostí. Rozdíl je však dosud značný a mohl by se stát významnou překážkou v návaznosti na

²¹ Pátá výzva úřadu EASO k vyslání odborníků na podporu relokační v Řecku byla vydána dne 21. dubna a poprvé byla uvedena ve třetí zprávě o relokační a přesídlování. Upomínka byla zaslána dne 24. června.

²² Pátá výzva úřadu EASO k vyslání odborníků na podporu relokační v Řecku byla vydána dne 21. dubna a poprvé byla uvedena ve třetí zprávě o relokační a přesídlování. Upomínka byla zaslána dne 24. června.

²³ <https://www.easo.europa.eu/news-events/joint-press-release-pre-registration-asylum-seekers-greek-mainland-starting-today>

hromadnou předběžnou registraci.

Opatření ke zlepšení koordinace a urychlení reakce na žádosti o relokaci: Dne 8. července byl na zasedání styčných důstojníků schválen protokol o relokaci.

Opatření k zlepšení přijímací kapacity v Řecku: Ke dni 8. července činí celková přijímací kapacita Řecka přes 50 000 míst²⁴ v dočasných zařízeních a stálých střediscích pro příjem nelegálních migrantů i lidí s možnou potřebou mezinárodní ochrany, kteří vyjádřili vůli podat žádost o azyl, nebo již žádosti o azyl podali. Tato zařízení je však třeba výrazně zlepšit, aby vyhovovala příslušným standardům²⁵. Z celkem 20 000 míst vyčleněných Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v prosinci 2015 v rámci programu pro pronájem ubytovacích zařízení bylo ke dni 4. července dostupných 7 652 míst, z čehož bylo 2 349 míst v hotelech / celých budovách, 3 738 míst v bytech, 212 míst v hostitelských rodinách a 201 míst ve specializovaných zařízeních pro nezletilé osoby bez doprovodu.

Co se týká relokačních středisek, ke dni 11. července bylo zřízeno pouze jedno ze tří relokačních středisek, k jejichž vytvoření se řecké orgány zavázaly, a to středisko Lagadikia. Ke dni 8. července bylo ve středisku ubytováno 861 osob. V případě zbývajících dvou středisek řecké orgány dosud neurčily vhodné lokality. Mezi Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky²⁶ a řeckými orgány stále probíhají jednání ohledně poskytnutí více míst pro výstavbu zvláštních relokačních středisek, zejména v regionu Attika²⁷. Jak bylo zmíněno ve čtvrté zprávě, tyto lokality by měly být určeny rychle, aby se po ukončení hromadné předběžné registrace nevyskytly v pracovním postupu relokace nesnáze.

- **Itálie**

Opatření k zajištění plné funkčnosti hotspotů: Rekordní počty vstupů v minulých měsících ukázaly, že stávající kapacita 1 600 míst ve čtyřech funkčních hotspotech (Pozzallo, Lampedusa, Trapani a Taranto) nepostačuje. K většině vylození navíc i nadále dochází mimo oblasti hotspotů. Jak je uvedeno ve čtvrté zprávě, Itálie by měla urychlit otevírání dalších hotspotů, které již byly ohlášeny, jakož i zřizování mobilních hotspotů (s podporou agentur EU). Vzhledem k rostoucímu počtu nezletilých osob bez doprovodu, které se vyloďují v Itálii, je nutno ve všech hotspotech zavést vyhrazené oblasti i speciálně vyčleněnou pomoc.

²⁴ Tento číselný údaj nezahrnuje místa poskytnutá v rámci programu pro pronájem ubytovacích zařízení UNHCR [http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country\[\]=83](http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country[]=83)

Tato dočasná nouzová a stálá zařízení jsou zřízena na ostrovech v Egejském moři v hotspotech i na pevnině. Ke dni 11. července 2016 existovalo pouze 1 138 stálých ubytovacích míst, která jsou poskytována výhradně žadatelům o mezinárodní ochranu a nezletilým osobám bez doprovodu.

²⁵ Doporučení Komise určené Řecké republice o naléhavých opatřeních, která má Řecko přijmout s ohledem na obnovení přemísťování podle nařízení (EU) č. 604/2013, C(2016) 3805.

²⁶ Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky souhlasil s poskytnutím 6 000 míst z programu pro pronájem ubytovacích zařízení relokačním střediskům za účelem ubytování všech plně registrovaných žadatelů o relokaci. Dohoda o pověření s UNHCR o pronájmu 20 000 míst v ubytovacích zařízeních je přínosná především pro žadatele o azyl způsobilé pro relokaci, mohou ji však využívat také ostatní žadatelé ke sloučení rodiny v jiném členském státě EU a osoby žádající o azyl v Řecku, především zranitelní žadatelé. Očekává se, že těchto 6 000 míst, jež mají být dána k dispozici relokačním střediskům, se stane hlavním ubytováním pro relokované osoby.

²⁷ Relokační střediska mají být financována z prostředků EU v rámci pověřovací dohody s UNHCR o pronájmu ubytovacích zařízení.

Opatření k zlepšení koordinace: Po přijetí standardních operačních postupů pro italské hotspoty²⁸ se v souvislosti s těmito postupy uskutečnila řada školení pro zúčastněné strany, a to v Trapani (27. června), Lampeduse (28. června) a Tarantu (5. července). Tato školení uspořádalo italské Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Komisí, agenturou Frontex, Europol, úřadem EASO, Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Mezinárodní organizací pro migraci. Další školení v Pozzallu je naplánováno na 12. července 2016. Skupina, která standardní operační postupy vypracovala, se bude pravidelně scházet i nadále a bude sledovat náležité uplatňování předpisů při každodenní činnosti.

Komise podporuje italské orgány při vypracovávání pracovního postupu relokace. Byl připraven první návrh pracovního postupu relokace, který je nyní projednáván s příslušnými zúčastněnými stranami za účelem schválení, k němuž by mělo dojít velmi brzy. Komise uspořádá taktéž setkání vnitrostátních kontaktních míst a italských orgánů v zájmu lepší koordinace mezi příslušnými aktéry a s cílem posoudit a rychle odstranit zjištěné problémy.

Komise rovněž podotýká, že jsou zapotřebí jednoznačné informace o počtu vstupů, registrovaných osob a potenciálních kandidátů způsobilých pro relokaci, kteří jsou přítomni v Itálii. Komise spolupracuje s italskými orgány a úřadem EASO s cílem stanovit jednoznačnější postupy k zlepšení údajů o těchto záležitostech.

Kroky vedoucí k zvýšení kapacit pro zpracovávání žádostí v Itálii: Jak bylo uvedeno ve čtvrté zprávě, kapacitu italských orgánů pro registraci a zpracovávání žádostí je třeba zvýšit. To by mělo přispět také k snížení rizika skrývání, jelikož žádosti žadatelů budou vyřízeny rychleji. Je třeba posílit týmy registrující žádosti a zajistit přítomnost úřadu EASO v nových registračních centrech.

Opatření k urychlení reakce na žádosti o relokaci: Itálie uplatňuje i nadále velmi přísnou politiku, která členskému státu relokace neumožňuje provádět další bezpečnostní rozhovory. V důsledku toho některé členské státy relokaci žadatelů z Itálie vůbec neprovádějí. To má významný dopad na počet relokačních transferů z Itálie, který je velmi nízký. Jak je uvedeno ve čtvrté zprávě, je třeba hledat řešení umožňující provádět tyto bezpečnostní rozhovory, zejména vzhledem k složitějším profilům žadatelů. Doporučení uvedená ve čtvrté zprávě zůstávají v platnosti jako způsob budování důvěry a snižování počtu žádostí o dodatečné pohovory ze strany členských států relokace²⁹.

Opatření k řešení problémů s relokací zranitelných žadatelů a nezletilých osob bez doprovodu: Z Itálie nebyly dosud relokovány žádné nezletilé osoby bez doprovodu. Tato záležitost by se měla stát klíčovou prioritou, jelikož pro relokaci je potenciálně způsobilých téměř 1 500 nezletilých osob bez doprovodu (velká většina z nich, 1 430 osob, pochází z Eritreje). Neexistence zvláštního postupu usnadňujícího relokaci nezletilých osob bez doprovodu v případě Itálie tyto osoby nepřímo vybízí k tomu, aby se do vytoužené destinace dostaly samy, a dává je tak napospas převaděčům a vystavuje riziku, že se stanou oběťmi

²⁸ Text je veřejně dostupný na internetu na adrese:

<http://www.libertaciviliimmigrazione.dlci.interno.gov.it/hotspot>

²⁹ K těmto doporučením patří možnost zapojit odborníky z úřadu do EASO do provádění rozsáhlejších rozhovorů, zvýšení kvality spisu žadatele zařazením bezpečnostního formuláře s výčtem jednotlivých kontrol, které daná osoba absolvovala při každém kroku tohoto postupu, a výsledků těchto kontrol, bezpečnostní korespondent na italské straně a dvoustranné dohody o spolupráci pro porovnání a výměnu údajů otisků prstů pro bezpečnostní a trestněprávní účely.

obchodování s lidmi. Je nezbytné zavést rychle pilotní relokaci nezletilých osob bez doprovodu za účelem vypracování zvláštního postupu relokace pro Itálii.

2.4 Opatření Komise a agentur EU

- *Evropská komise*

Komise nadále podporuje Itálii a Řecko na místě³⁰. Komise rovněž vyhradila jednání na dvanáctém zasedání neformální odborné skupiny pro práva dítěte tématu relokace nezletilých osob bez doprovodu s cílem zvýšit informovanost a podělit se o pozitivní zkušenosti (především Finska) s touto složitou záležitostí. Komise v rámci monitorování provádění rozhodnutí Rady o relokaci vznesla a bude i nadále vznášet připomínky k členským státům, které své povinnosti dosud neplní.

- *Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu*

Opatření k urychlení procesu relokace a zvýšení registrační kapacity Řecka a Itálie: Nasazení odborníci vykonávají řadu funkcí. V Řecku podporuje v současnosti dvanáct odborníků proces registrace přímo prostřednictvím společného zpracování. Čtrnáct dalších odborníků je zapojeno do poskytování informací tak, že obsluhují dvě informační linky a poskytují informace ohledně registrace, relokace a dublinských postupů v táborech a při předběžné registraci³¹. Na základě doporučení ohledně posílení procesu přiřazování zaměřeného na přiřazování žadatelů konkrétním členským státům dokončuje úřad EASO spolu s řeckou azylovou službou akční plán pro poskytování této podpory.

V Itálii úřad EASO v současné době nasazuje 32 z požadovaných 74 odborníků z členských států a přidružených zemí: devět odborníků v hotspotech, čtyři odborníky ve dvou mobilních týmech (působících v Římě a Katánii), třináct odborníků v relokačních centrech a šest odborníků v jednotce dublinského systému v Římě. Úřad EASO také nasazuje až 48 kulturních mediátorů (pro arabštinu, tigrinjštinu a kurdštinu) na podporu procesu relokace (ke dni 11. července jich bylo na místě nasazeno 35).

3 Přesídlení

Na základě informací obdržených od zúčastněných států bylo do 11. července 2016 v rámci programu pro přesídlení ze dne 20. července 2015 přesídleno 8 268 osob (Rakousko, Belgie, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Island, Irsko, Itálie, Lichtenštejnsko, Lotyšsko, Litva, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Spojené království). Většina států účastnících se tohoto programu uvedla, že jejich snahy o přesídlení jsou v první řadě, nikoli však výhradně, zaměřeny na Syřany pobývající v Jordánsku, Libanonu a Turecku.

³⁰ Tyto mimořádné finanční prostředky jsou uvolněny nad rámec 509 milionů EUR přidělených Řecku pro období 2014–2020 prostřednictvím jeho vnitrostátních programů v rámci fondů v oblasti vnitřních věcí (AMIF a ISF), které rovněž disponují značnými finančními prostředky na podporu provádění azylových politik.

³¹ Jak bylo uvedeno ve čtvrté zprávě, další plánované zvýšení počtu pracovníků, v jehož rámci mělo podporovat registraci dalších osmnáct odborníků členských států, muselo být odloženo, protože řada pracovníků azylové služby se zapojila do předběžné registrace.

Počet osob přesídlených z Turecka i nadále roste s tím, jak členské státy dokončují posuzování spisů, které jim jsou z Turecka předávány prostřednictvím Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Od 4. dubna 2016 bylo z Turecka v rámci přesídlovací části mechanismu 1:1 přesídleno 802 Syřanů. Mechanismu se také aktivně zúčastňuje vyšší počet členských států. Od poslední zprávy o pokroku probíhalo přesídlení vedle Finska, Německa, Litvy, Nizozemska, Švédska, Itálie, Lucemburska a Portugalska také do Lotyšska a Španělska.

Prohlášení EU a Turecka ze dne 18. března předpokládá aktivaci dobrovolného programu přijímání osob z humanitárních důvodů s Tureckem, jakmile nelegální přechody z Turecka do EU ustanou, nebo alespoň výrazně a trvale poklesnou. Rada v úzké spolupráci s Komisí, úřadem EASO, Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Mezinárodní organizací pro migraci vyvíjí pro dobrovolný program přijímání osob z humanitárních důvodů s Tureckem standardní operační postupy. Probíhají jednání ohledně textu, který byl Turecku předán dne 7. června. Jakmile budou standardní operační postupy schváleny, bude nutno posoudit, zda jsou splněny podmínky pro zahájení provádění tohoto programu.

Pokud jde o návrh, který Komise předložila dne 21. března 2016 a který se týkal zpřístupnění dalších míst k přesídlení nebo jiných forem zákonného přijetí z Turecka změnou rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601 ze dne 22. září o relokaci žadatelů o mezinárodní ochranu z Itálie a Řecka, Rada čeká s přijetím změny rozhodnutí na stanovisko Parlamentu, které se očekává v září 2016. Je důležité přijmout tento návrh rychle, aby mohly členské státy využít flexibilitu, kterou návrh zajišťuje.

Komise dnes přijala rovněž návrh nařízení o zřízení rámce Unie pro znovuosídlování³² a vyzývá Evropský parlament a Radu, aby se na tento návrh zaměřily přednostně.

4 Další postup

Řecko se nadále potýká s humanitární krizí, která vyžaduje rychlé a úplné provádění povinností přijatých členskými státy v rozhodnutích Rady o relokaci. Co se týká Itálie, v souladu s běžnými sezónními trendy počet vstupů stoupá a povede k rychlému nárůstu počtu žadatelů způsobilých pro relokaci.

Na svém posledním zasedání dne 28. června uznala Evropská rada³³ naléhavost situace a zopakovala svou výzvu k přijetí dalších opatření za účelem rychlejšího provádění programů relokace a přesídlení. Výzvy hlav států nebo předsedů vlád musí být sladěny s odhodlanými kroky příslušných vnitrostátních útvarů na místě.

Komise bere na vědomí dosažený pokrok a vynaložené úsilí, jež se odrážejí v trvale rostoucí míře relokací, přinejmenším v případě Řecka. Dosažené výsledky však dosud neodpovídají vydaným výzvám a rozsahu problému, jemuž čelíme. Ve své první zprávě o relokaci

³² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³³ Závěry ze zasedání Evropské rady dne 7. března 2016 <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement>; závěry ze zasedání Evropské rady dne 28. června 2016 <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>

a znovusídlování³⁴ Komise předpokládala, že by každý měsíc mělo být provedeno alespoň 6 000 relokací.

Řecko provádí hromadnou, rychlou předběžnou registraci, která urychlí identifikaci a plnou registraci žadatelů o relokaci. Očekává se, že způsobilých pro relokaci bude 34 000 žadatelů. Řecko musí pokračovat ve zvyšování své kapacity pro vyřizování žádostí s cílem předejít nesnázím po ukončení předběžné registrace, aby mohli žadatelé podávat své úplné žádosti co nejrychleji, a musí urychleně zřídit další relokační střediska a pokračovat v relokacích způsobilých osob.

Trvalý nárůst počtu žadatelů způsobilých pro relokaci v Itálii (odkud má být relováno 4 650 Eritrejců) vyžaduje, aby italské orgány rychle zvýšily kapacitu pro vyřizování žádostí, úžeji spolupracovaly s členskými státy a dokončily a rychle zavedly pracovní postup relokace, a to dalším rozvojem správních kapacit. Itálie by měla rovněž urychleně provést pilotní relokaci nezletilých osob bez doprovodu a zavést zvláštní postupy umožňující relokaci této kategorie zranitelných žadatelů.

Členské státy by naopak měly naléhavě reagovat zvýšením počtu příslibů, zejména s ohledem na nezletilé osoby bez doprovodu, pečlivým naplánováním relokačních transferů pro nadcházejících šest měsíců a urychlením reakce na žádosti o relokaci (včetně omezení dodatečných bezpečnostních kontrol pouze na zvláštní a řádně odůvodněné případy). Řecko a Itálie budou také potřebovat další podporu členských států v souvislosti s vysláním odborníků úřadu EASO za účelem zvýšení registrační kapacity. Tito by měli být k dispozici po dobu nejméně šesti měsíců.

Komise členské státy naléhavě žádá, aby v plném rozsahu plnily své povinnosti podle rozhodnutí Rady o relokaci, a vyzývá všechny členské státy, aby se do relokace zapojily aktivněji a poskytovaly přísliby a prováděly relokaci podle počtu žadatelů, kteří jim byli přiděleni, a to pravidelně a z Itálie i z Řecka. Členské státy, které dosud neposkytly žádný příslib, nebo dosud neprovedly žádnou relokaci, by tak měly bezodkladně učinit.

Komise bude nadále pozorně sledovat provádění obou rozhodnutí Rady o relokaci a každý měsíc vydávat příslušnou zprávu. Komise si vyhrazuje právo přijmout opatření vůči členským státům, které své povinnosti neplní.

Členské státy současně musí nadále plnit své závazky v souvislosti s přesídlováním, mimo jiné v rámci provádění prohlášení EU a Turecka³⁵.

³⁴ COM(2016) 165 final.

³⁵ Druhá zpráva o pokroku dosaženém při provádění prohlášení EU a Turecka (COM(2016) 349).